

**Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**  
*Atatürk University Journal of Faculty of Letters*  
Sayı / Number **65**, Aralık / December **2020**, 531-544

## **KÖROĞLU’NUN SİLİSTRE KOLU\***

Anlatan: Âşık Nuri Çırağı

Derleyen: Dilaver DÜZGÜN

Yazıya aktararak yayına hazırlayanlar:

**Dilaver DÜZGÜN\*\* -Aslıhan SÜMBÜLLÜ\*\*\***

(Makale Geliş Tarihi: 08.12.2020 / Kabul Tarihi: 17.12.2020 )

Köroğlu’nun, üstatlarımızdan öğrendiğimize göre on yedi kol hikayesi vardır. Bu kol on yediye ayrılır, bu hikâye. Yani bunu düşünün birer gün olsa on yedi gün olur, ikişer gün olsa otuz dört gün olur ve bunu anlatır üstatlarımız. Tabi biz değil, bizden olmaz o iş. Biz bilemeyiz o kadarını. Ama ben size Silistre kolundan bir iki yerini anlatacağım.

Silistre kolu Köroğlu hikayelerinin çok canlı olan birisidir.

Vakta ki Çardaklı Çamlıbel’de Köroğlu isim yapmış, şöhret yapmış. Ama kendinden daha fazla şöhreti olan atıydı.

---

\* Bu derleme çalışması Erzurum’da Âşık Nuri Çırağı tarafından işletilen âşık kahvehanesinde 17 Haziran 1992 tarihinde doğal ortamda gerçekleştirilmiştir. Ses kayıtları, Dilaver Düzgün Arşivinde 15 numaralı bantta bulunmaktadır.

\*\* Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, *Ataturk University Faculty of Letters, Turkish Language and Literature*, [duzgun@atauni.edu.tr](mailto:duzgun@atauni.edu.tr), ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7865-232X>

\*\*\* Doktora Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi, *PhD student Ataturk University Turkology Research Institute Turkish Folklore* ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3482-916X>

Bu çardaklı Çamlıbel’de yaşıyor. Bu şöhretiyle dünyaya ün salmıştı. Ancak devrin Silistre paşası Hasan Paşa da Köroğlu’nun atının âşığı idi. O da Köroğlu’nun atının âşığıymış. Tellal bağırttırdı bir gün: Ey Silistre halkı. Kim ki gider, Köroğlu’nun Kırat’ını çalar Hasan Paşa’ya getirirse Hasan Paşa onun dünyalığını verecek, ahiretine karışmayacak.

E akıldan yayan mı yok benim gibi? Bunu duyarlar. Duyanlardan bir tanesi de bir dul kadının [oğlu]. Başı da kel. Keloğlan mahallenin danasını otlatan keloğlandır.

Çıkıp gelir Hasan Paşa’nın huzuruna:

-Söyle evladım.

-Paşam Köroğlu’nun atını ben getirecem.

-Ulan oğlum senin çelimen baksana sen at getirir misin?

Adam orda öyle bir marifet gösterir ki ordaki vezirlerinden ordaki erkandan ceblerinden paralar yürütür, kimse farkına varmaz. Adam o kadar marifetli. Öyle ya.

-Eh, getirirsen ben seni ağırlığınca altınınnan dartacam, dünyalığını verecem, ahiretine karışmayacam. Getiremezsen başın keserim.

-Hay hay. Ama paşam bir şartla. Ben senin bacın Döne Sultan’a âşığım. Ben senin bacın Döne Sultan’a âşığım, bacın da verirsen... Önce pazarlığımız bitsin, ondan sonra ben gidip Köroğlu’nun... Bana altı ay müsaade edeceksin, Köroğlu’nun atını çalıp getirecem.

Ahd-ı pazar ederler. Hasan Paşa, bacısı Döne Sultan’ı efendim keloğlana nişanlar. Ona bir at verirler, cebine harçlık koyarlar, elin bana ver Çamlıbel, geldim sana. Gelir adam günlerce Silistre’den Çamlıbel’e. Gelir Çamlıbel’e. Çamlıbel’in ocağı delinsin, her bir keleş bir dev gibi insan azmanı görüldüğü gibi değil insanlar öyle ki şekillerinden, şemailerinden korkuyor insanlar.

Bir sabah erken saatleriydi. Ulan beni görmesinler bunlar. Döğerler beni, öldürürler hikâyesinden atı matı bırakmıştı, düze salmıştı. Tek başına geldi, Çamlıbel’den içeri girdi amma bir yerde tutunamadı. Derler ki üstatlarımız atların sulandığı su kurunlarının altına girdi.

Kuşluk zamanı seyisler, hatta imrahor derler onlara, seyislere yani tavlacılara. İmrahorlar herkes atını yularlamış getiriyorlar, su içiriyorlar, efendim, ala paça bir türlü şeye yanaşmıyor, suya yanaşmıyor, paykurup geri çıkıyor. Bunu gördüler ya...

*[Bu arada kahveye birkaç kişi girdi. Çırağı onların selamını aldı. Misafirler oturuncaya kadar hikâyeye ara verdi. Sonra misafirleri tanıttı: Bu gelen arka-*

*daşlar, birisi bu Abbas Bey Kültür Bakanlığı Eski kültür dairesi şimdi Halk Kültürünü Araştırma Genel Müdürlüğü oldu. Oranın değerli elemanlarından. Ankara'dan geliyor. Birisi de Kültür Müdür yardımcısı Mesut Bey, birisi de kültür araştırmacısı Muhsin Bey, zaten Dilaver Hoca bizim değerli hocamız, üstadımız. O bele gelir oturur. Bunlar da bize hız verirler ara sıra. Biz de böbürleniriz. Yav bizim de varmış gibisinden. Ben şurasını anlatıyım başka konulara geçelim. Abbas bey, Köroğlu'nun Silistre kolunda kısa bir şey bahsediyoruz.]*

Ala paçanın su içmediğini görür imrahor başı. Atı birkaç defa kürünlere doğru yanaştırır. At paykurur dışarı çıkar. Ulan ne var bunda. Şöyle bi bakarlar ki ne baksınlar. Kürünlerin altından bir ayak görünür. Bir adam gözler. Ulan bu ne? Tutar ayağından, çıkardılar. Çıkardılar ki ne çıkarsınlar çelimsiz melimsiz, benim gibi bir kel, başı kel bir adam. Ulan sen necisin, kimsin...

-Ağam ben heç bi şey değilim. Bu kadar bir kervancının yanında çalışıyordum. Kervancıyı da soydular kervancıyı kollarını bağladılar benim de kollarımı bağladılar kervancı başı benim ellerimi dişleriyle çözdü, dişleriyle çözdü de ben ancak kaçtım kurtardım. Şimdi benim ağam dedi ki Çardaklı Çamlıbel'de Koç Köroğlu vardır. O müşküllerin imdadına yetişir darda kalanlara yetişir. Onun için burya sığındım.

Götürürler, üstü başı per pejmürde olan Keloğlan'ı nerye götürürler? Köroğlu'nun huzuruna.

Köroğlu'nun huzuruna götürürler. Köroğlu'ya durumu anlatırlar. Ayvaz götürür. Ayvaz'ın da Köroğlu hiç hatırını kırmazmış, çok severmiş. Köroğlu'nun huzuruna götürürler. Durumu anlatınca Köroğlu da merhamet eder. Götürün bunu tavlaya. Ordaki tavlacılarıman yesin, içsin, bakalım sonrası nasıl olacak der. Götürürler tabi ki yavaş yavaş sırtı kızmaya başladı Keloğlan'ın. Bugün bugün yarın yarın biraz kendini kabul ettirir ve bunu tavlada seyis ederler. İşi uzatmıyalım. Bir üç beş ay geçtikten sonra adam, çok fevkalade bir seyis. Çok fevkalade at besliyor çok fevkalade adam. Durumu anlatırlar. Köroğlu da görür. Ulan ne yapalım. Buna durtarlar bir eski tay verirler. Zayıfça bir tay verirler keloğlan kolları sıvazlar da efendim gecesini gündüzünü birbirine katar bu tayı öyle besler ki artık tavlada en iyi seyis olur. Öyle de seviliyor ki olmasın o kadar. Gün olur ki Keloğlan Dorat'ın seyisliğine kadar gelir. Dorat, Kırat'ın kardaşı. Köroğlu, Kırat'ın olmadığı yerde Dorat'a biner. Ala paçayı biniyor. Efendim burya kadar Keloğlan Dorat'a hizmet eder, artık seviliyor, imrahor başının yanına kadar çıkmış. Fevkalade bir yeri olan bir adam.

Bir gün bir tuzak hazırladı, kim hazırladı, Keloğlan. Arkadaşlarına öğretti, arkadaşları da ona söylediler: yav seni seviyorlar sen tavlada artık Çamlıbel'de söz sahiplerinden birisin bu tavlacılık üzerine. Yav herkes şarap içer, rakı içer, eğlenir, eğlence düzenler, biz insan değil miyiz, bizim anamız babamız yok mu. Yav bize

de bir ziyafet hazırlat, get anamıza söyle. Köroğlu'nun hanımı Telli Nigar, bize de bir şeyler getir giderken.

Bir de kırk bin dalavereyinnen Köroğlu'nun huzuruna çıkar, durumu anlatır. Köroğlu buna efendim dediklerinin verilmesini emreder. Gelir, etten et, pirinçten pirinç, bulgurdan, pilavdan, efendim, şaraptan, derken yanaşır mutfağa her aldığı alır, imrahorlara ziyafet düzenler.

Ancak o devrin şarapları tuluğa koyuluyor ya en yılanmış şarap tuluklarına. Getirir arkadaşlarını başına toplar, yedirir içirir ve bunlara sakilik yapar, şarap doldurur, onlar alır dibe Keloğlan da kaldırır sırtından arkaya döker şarabı, içmez, bir yudum dahi içmez. Bunları ele eder ki zil zurna sarhoş eder. Tavlacılar, imrahorlar hepsi bir tarafa düştükten sonra der ki ancak fırsat budur ben Kırat'ı çalacağım saat budur. Çünkü Hasan Paşa'ya söz vermişim, bacısı Döne Sultan'la nişanlanmışım murad üstündeyim. Adam tavlaya girer Kırat'ı açar yularından amma Kırat gelmiyor. Niye onun bilmediği bir hal vardı Kırat'ta. Ayaklarına bukağı vurmuş Köroğlu, o anahtar da Köroğlu'nun kendinden başka kimsede yokmuş. Kırat'ın gelmediğini görünce ulan olmasın Kırat da olsun Dorat der yanından hemen Dorat'ı açar Dorat'ın sırtına biner gecenin bir payı

[Sabah oldu. Ayvaz Köroğlu'nun yanına geldiğinde Köroğlu, Ayvaz'ın durumundan şüpheledi ve sazını alarak şöyle seslendi:

Ayvaz gelir otağından  
Ballar akar dudağından  
Karlar yağar papağından  
Boran mı kış mıdır Ayvaz

Ayvaz'ın köyleri handır  
Şirin can sana kurbandır  
Ağ elleri gülgez kandır  
Kestiğin baş mıdır Ayvaz]<sup>1</sup>

Dayan koç Köroğlu'm dayan  
Gizli sırlar olsun ayan

<sup>1</sup> Kayıt esnasında kaset değiştirme sırasında bu kısımda geçen birkaç cümle kaydedilememiştir. Olay akışındaki kopukluğun giderilmesi amacıyla daha sonra Nuri Çırağı ile görüşülmüş, aşğın yaptığı ekleme burada köşeli parantez içinde gösterilmiştir.

Yatmışsan gafletten uyan  
Gördüğün düş müdür Ayvaz  
Yatmışsan gafletten uyan  
Gördüğün düş müdür Ayvaz

Dayan koç Köroğlu'm dayan/Gizli sırlar olsun ayan/Yatmışsan gafletten uyan/Gördüğün düş müdür Ayvaz diyordu Köroğlu.

Ayvaz getirdi, tadil-i erkânıyan terbiyesiyen kahveyi Köroğlu'na verdikten sonra Köroğlu kahveyi yudumlamadı.

-Ayvaz nedir bu hâlin?

-Ağam kalk gidelim tavlaya da tavlanın hâlini gör.

Bir de geldiler tavlaya ki ne gelsinler Kırat atları birbirine katmış her taraf kan içinde kan bere içinde imrahorlar da yani seyisler de her biri bir köşede hala yatıyor sanki otuz gündür uykusuz adamlar. Ona tekmik buna tekmik, dürttüler kaldırdılar hâl neyin nesî. Durum anlaşıldı ha olan ben size demedim mi bu kelden uzak ol, hani Sümmani baba da bir şeyinde der ki aslı veren bazi kelden uzağ ol neyse bir şey diyor o. Efendim demedim mi olan bu başımıza bir felaket açacak, bu bir casustur, bunun ağlaması dalaveresi yanlıştır yalandır, çekin bahim Kırat'ı dedi. Köroğlu Kırat'a bindi niyanni gider Ilıca taraf gider. Vardı eşine geldi.

Keloğlan da Dorat'ınan gidiyordu. Gün çalmıştı kuşluk yerine gün girmişti amma Kırat aylardır hiç binilmemiş ham getmiyor, beni sırtla diyor hayvan. Ola Kırat bir ceht et şu dereyi aşam. Bir baktı ki ne baksın Keloğlan geri döndü ki -o bizim Keloğlan- ocağın delinsin Kırat yer sanki yerin damarı çekilmiş yutuyor da...Vallahi bu gelen Köroğlu. Ne yapayım ne düşüncesinde hemen şirret herif baktı ki değirmen var dereye. Ele hemen tikine değirmene indi, (Burada bir tahtaya vurup tık tık sesi çıkarıyor eliyle) kapıyı çaldı, değirmenci çıktı:

-Ne var gardaş?

-Ola gel tut bakim.

-Niye

-Ulan sen geçen gün Köroğlu'nun efendim unlarını iri öğütmüşsünüz iyi öğütmemişsiniz, bak o gelen duman Köroğlu, seni döğmeye geliyor, ben seni kurtarmaya geldim.

-Ulan vallaha ben kimseye...

-Ulan kes sesin, gel tut haydi.

Alelacele atı eline verdi adamın, üstünü başını un etti. O arada da değirmenci taşını indirmişti taşı dışarda biliyor musun onun daha iyi şey etmesi için. Aldı çekici efendim Keloğlan vuruyor taşa, talaşına mı değirmencinin taşı kırılacak, parça parça kopuyor taş. Biraz sonra Köroğlu şahin kuşu gibi indi.

-Ulan değirmenci çık dışarı.

-Buyur ağam

Kimdir değirmenci Keloğlan'ın kendisi. Değirmenci ne olmuştu:

-Yav ben nere saklanım?

-Bağla avu atı!

Bağlamıştı.

-Nereye gidim?

-Yav get o kelin döndüğü yere af buyrun doğumluk yer get oraya saklan görmesin seni.

Adam oraya saklanmıştı. Keloğlan dışarı çıktı, Köroğlu:

-Ulan değirmenci buralara bir adam geldi nec oldu?

-Vallaha bilmiyorum atını oraya bağladı kendisi de şurada.

-E gel bu atı tut.

-Yav ağa bu at tutulur mu bu at adamı yutar yav ben nasıl tutim?

Korkmaya başladı. Halbuki işi tezgahlıyor adam. Hâsılı kelâm ki, Köroğlu zorunna da olsa değirmenci korka korka Keloğlan atının dizginleri Köroğlu'nun elinden aldı. Aldı. Köroğlu içeri girdi adamın kolundan tuttu doğrulttu, ulan gel çık dışarı, kel mırdar deyince,

-Ağa vallah senin unların ben iri öğütmedim, yalan söylüyorlar benim değirmenime ne zaman geldiler?

-Ulan ne unu?

Eyvah! Bir de dışarı çıktı ki ne çıksın Keloğlan atın üstünde şahin kuşu gibi oturuyor, sanki senelerin süvarisi.

-Ulan Keloğlan sen zaten şakacıydın, gel etme, şaka maka etme, atı matı götürmeyesin, bilirsen at gitti Köroğlu da gitti.

-Yok! Ben Silistre paşası Hasan Paşa'nın casusuyum, o gönderdi, bacısı Döne Sultan'la evlenecem, atı ona götürüyorum, nasıl değirmende senin elinden teslim aldıysam söz veriyorum yine senin eline teslim edecem. Haydi Allah'a ısmarladık.

Atı mahmuzladı bindi geçti gitti. Eh! Köroğlu bakıyor şöyle, ağlasa Köroğlu ayağa düştü derler, ağlamasa can sıkıntısı. Bindi bindi Dorat'a. Dorat'ı bindi biraz ileri gitti Köroğlu iri yarı babayığit adam, Dorat bir türlü getmiyor, iner Dorat'tan. Derler ki üstatlarımız, Dorat'ın eyerini de sırtına alır Köroğlu yedeğinde çeke çeke geliyor. Şöyle Çardaklı Çamlıbel'e yaklaşmıştı, herkes bakıyordular biri dedi ki yav çerçi geliyor karşıdan, öbürü [dedi ki] felan geliyor filan geliyor, Köse Kenan o zaman onların en gözü ışıklısı, dürbün vazifesi gören yaşlı ama dinç dedi ki:

-Yav ne çerçisi, bu gelen Köroğlu'nun ta kendisi, at yorulmuş, Kırat'ı vermiş, Dorat'ı da almış eyerini de sırtına almış, atı almış geliyor. Herkes töküldü, var geç Ayvaz şurdan çık yukarı. Bu herkesle alay eder herkese türkü söylerdi şimdi bunun gelişine türkü söyleyeceksin.

-E ama o bizi öldürür.

-Ben mesulüm.

Amcasıydı ya Köse Kenan. Köroğlu geliyordu Ayvaz da bakalım ne söylüyordu, ben ne söylüyüm siz ne dinleyesiniz.

Ah niçin girdin değirmene

Atı verdin Keloğlan'a

Şimdi kaldın yana yana

Pazarın mübarek olsun

*Şimdi kaldın yana yana*

*Pazarın mübarek olsun*

Köroğlu dinliyordu, başını falan sallıyordu ama, Köse Kenan var.

Handa bezirgân olmuşsun

Alışveriş öğrenmişsin

Çok şükür yayan kalmışsın

Pazarın mübarek olsun

*Alışveriş öğrenmişsin*

*Pazarın mübarek olsun*

Ah değirmenin başı goru

Avlarlar sen kimi toru

Verdin kırı aldın doru  
Pazarın mübarek olsun  
*Verdin kırı aldın doru*  
*Pazarın mübarek olsun*

Havada bulutlar döner  
İçerde yüreğin yanar  
Keloğlan Kırat'ı biner  
Pazarın mübarek olsun  
*Şimdi kel Kırat'ı biner*  
*Pazarın mübarek olsun*

Ayvaz Hanım düştüm yasa  
Selam yollim eşe dosta  
Gaç bin tümen verdim üste  
Pazarın mübarek olsun  
*Gaç bin tümen verdim üste*  
*Pazarın mübarek olsun*

Köroğlu bıyıklarını kemiriyordu amma hiçbir türlü...

Sevgili dostlar ben biraz da böyle şeyden anlatıyorum yani yüzeyden anlatıyorum, üstünden.

Kırat getti efendim, Köroğlu da ben onu biliyorum; getirin benim dervişan elbiselerimi, üç sayı tesbihimi, takma sakalımı, tekkesini cübbesini abasını giyen Köroğlu elini bana ver Silistre... Çünkü biliyordu artık. Köroğlu gidedursun biz haberi Kırat'tan verelim. Keloğlan gün o gün o oldu ki Kırat'ı Silistre'ye yetiştirdi, Hasan Paşa'nın eline atı teslim etti, Hasan Paşa da vaadinde durdu, bacısı Döne Sultan'la buna çok güzel bir düğün yaptılar bir de zifafa da koydular muradına erdi. Kendisi de oldu artık valinin damadı ya daha Keloğlan falan değil tabii. Günler geçedursun amma gel haberi attan verelim, Kırat'tan. Kırat, yerini, sahibini, yemini, suyunu, havasını yadırgamıştı. Bir türlü yanına kimseyi sokmuyordu. Hatta Allah rahmet etsin Üzeyir derdi ki, Üzeyir Künhani Karşı, derdi ki Kırat kırk gün, Kırat'ın şeyini bile alamamışlar sırtından, eyerini bile alamamıştı sırtından, kimse yanaşamıyordu, efendim eyerine yukarıdan delmiştiler oradan yem su veriyordular,



e yukarıdan verilen yemin suyun ne hükmü olur. Kırat bu haldeyken bir türlü Hasan Paşa binemiyordu, bir türlü yanına yaklaşamıyordular, yukarıdan yemini suyunu veriyordular, günler geçiyordu. Biz haberi Köroğlu'ndan verelim: Köroğlu güne bir gün Silistre'den içeri girdi, Silistre'nin dış mahallelerinde Şam-ı Şerif'ten gelen dervişim diye kendini tanıttı, fala baktı, tasa baktı, muska yazdı. İşler çok uzun da ta ki Hasan Paşa'nın bu dervişin marifeti kerameti kulağına kadar gitti. Ulan bu derviş olmaz mı bizim acaba bir muska yazsa da biz bu atı binsek. Olur ya paşam, bir yazdığı artık yeter ki yazsın daha bir dediği iki olmaz. Böyle kerametli! Sanki ününü Mekke, Medine yollarında gördünüz mübareğin. Huzura seslediler durumu anlattılar,

-Sen korkma paşam Allah'ın izniyle, Allah'ın inayetiyle ben ona bir muska yazarım, onu ey ederim, sırtını da ey ederim, yemini suyunu da veririm ve seni onun sırtına bindiririm.

Köroğlu tavlının kapısını açtı, nasıl seslendiyse, burası gerçektir at çok hasretli hayvandır, hatta bir şey vardır, çok at çok köylerde sahibi düştüğü yerden gitmez at hatta köpek, bu altmış kaçtaydı altmış altı mıydı bu hamam deresinde şeylileri öldürmüştüler Karakurt Hopveren köylüleri, bir tüccarla oğullarını üç kişiyi çegile koymuştular 13 gün mü 18 gün mü af buyurun köpek aç acına onların orada beklemişti onları cenazeleri, onun o mızıltısına; bulamamışlardı iz kaybetmiştiler müfreze onun o peşine gitmişti de o zaman onu buldu cenazeleri orada buldu ve öldürenleri de ispat edilmişti. Böyle bazı bu tip, hatta a şimdi kangal köpeklerinin yanılmıyorsam 100 tane kelime öğrenme hafızası var.

Köroğlu ata seslenir seslenmez, ey Kırat'ı Köroğlu'nun sesini alır da sevinmez mi eşinmeye başladı. Köroğlu göre ki muska yazdı suya üfledi suyu içirdi hasılı ki atın seyisi oldu derviş baba amma derviş babaya paradır ganimettir yağıyor, babanın biri iki olmuyor dediği...

Sevgili dostlarım böyle keseden anlatıyorum, özet yerlerini anlatıyorum, gün oldu ki at eylendi eski sıhhatini buldu, Köroğlu artık tasarlıyordu bu at benim kurtarıcım ama at en az on gün handan çıkması lazım, öyle ya yorgun nasıl beni götüreceksin, handan çıkması lazım. Sevgili dostlarım Hasan Paşa'ya durumu anlattı:

-Paşam, yarın atı çıkaracam meydana gezdireceğim, inşallah on birinci günü seni atın sırtına bindirecem.

Sevgili dostlar, Köroğlu atı çıkarttı Silistre meydanına, Silistre kalesi içinde bir o yanı bir bu yanı al ilan etti gezdirdi getirdi tavlaya çektiler, ertesi gün bir daha devri ertesi gün bir daha! Amma Keloğlan bu işleri hep biliyordu, Köroğlu'nu tanımişti ama namert değilmiş demek, ona bakıyordu ama bir şey demiyordu. Tam onuncu gün anladı ki on birinci gün anladı ki bu [Köroğlu] atı bugün kaçırarak. Geldi Kırat'ı tavladan çektikleri zaman, Köroğlu atın üstüne binecekken dizgininden tuttu Keloğlan, kulağına eğildi dedi:

-Ağa, söz değirmendeki söz, bak ben vaadimden, dizginleri nasıl elimle teslim aldıysam ahan şimdi teslim ediyorum gerisine karışmam, söz değirmendeki söz.

Köroğlu atın üstüne geldi, ocağın delinsin Köroğlu gibi bir binici, Kırat gibi bir at bir sağa bir sola al ilan etti bütün Silistre halkı toplanmış Hasan Paşa'nın atına bakıyorlar. Hasan Paşa bir vakarla gururla, atını seyrediyor. Köroğlu huzura geldi ama o arada da Keloğlan ne yaptı biliyor musunuz, Hasan Paşa'nın kulağına şöyle yanaştı:

-Paşam, ben bu dervişten biraz şüphelenmeye başladım, olmya bu Köroğlu'nun casusu falan ola! Bu atı falan kaçırsın sen kalenin kapılarını falan kilitle, dedi.

Köroğlu huzura geldi bakalım ne dedi.

Canım Kırat gözüm Kırat

Meydan yerin düz olaydı

*Lele lele lele lele lele lele*

*Meydan yerin düz olaydı*

Keleşler sağı solumda

*Keleşler sol sağımda*

Düşman yüzde yüz olaydı

*Oğul oğul oğul oğul oğul*

*Düşman yüzde yüz olaydı*

Keloğlan Hasan Paşa'yı dürtüyor:

-Paşa, şüphem doğru çıkmaya başladı, bak hele sana bir şey söyleyim

Kırat'im kanat açanda

*Kırat'im kanat açanda*

Uçup turnayı geçende

*Oğul oğul oğul oğul oğul*

*Uçup turnayı geçende*

Sarraflar kıymet biçende

*Cambazlar paha biçende*

Yüz bin tümen söz olaydı

*Lele lele lele lele lele lele*  
*Yüz bin tümen söz olaydı*

Köroğlu Çamlıbelinde

*Köroğlu Çamlıbelinde*  
*Aymıştım Ayvaz dilinde*  
*Lele lele lele lele lele lele*  
*Aymıştım Ayvaz dilinde*  
*Dizgin Köroğlu elinde*  
*Dizgin Köroğlu elinde*  
*Üç gün evvel tez olaydı*  
*Oğul oğul oğul oğul oğul*  
*Üç gün evvel tez olaydı*

Köroğlu Çamlıbel'inde hatta Ruşen Ali'm Çamlıbel'inde/Kalmıştım Ayvaz ilinde/Dizgin Köroğlun elinde/Üç gün evvel tez olaydı, ey Hasan Paşa haydi Allah'a ısmarladık! Amma dedik ya kaypak herif Köroğlu olduğunu ispiyon etmişti Hasan Paşa'ya, Hasan Paşa kalenin kapısını kilitlemişti, Köroğlu kapının kitlendiğini görünce bir sağa bir sola hay edince, Silistre Kalesinin engin bir yerinde derler ki üstatlarımız Kırat'ı mahmuzlar Tuna nehrine. At, Köroğlu Tuna nehrinin bizim dünyanın Turizm bakanı gibi sulara karışır [*Burada Çırağı, esprisini açıklıyor: o neydir o herif deli mi o neydir ele Çoruh'a gitmiş suya girir.*]

Efendim Köroğlu, vallahi hem at boğuldu hem adam boğuldu insanlar kalenin şeyine çıkmıştı ama Köroğlu öyle mi usta binici ki at suya düşer düşmez dizginini ağzından almıştı atın. Biraz sonra dalgalarla efendim Tuna nehrine sürüklenen Köroğlu şöyle dışarı çıktı, yine aynı vakarla atın üstünde şahin kuşu gibi oturuyordu ama adamın takma sakalı falan da karışmıştı suya.

Hasan Paşa:

-Ulan Köroğlu sen mert adamsın, getir bu atı bana sat.

-Olur paşam satayım.

-Ne istersin?

-Kırat pahasını sormak istersen, seksen bin haznede pula da vermem, seksen bin ülkeden gelen öküze, seksen bin nahırda mala da vermem.

-Yav Köroğlu, biraz indir, buna güç mü yeter ele seksen bin.

-Efendim seksen bin hamura koşulan kele, [*burada biraz duraksayıp unuttum diyor*] seksen bin geline, seksen bin kıza, seksen bin kocamış dula da vermem diyor; ha [*hatırlıyor*] Köroğlu bahasın indirdi düze seksen bin ülkeden gelen öküze, seksen bin geline, seksen bin kıza, seksen bin boşanmış dul ana vermem.

Ey di ey verme Kırat'ı!

-Köroğlu sen bennen dalga geçirsen.

-Haydi Allah'a ısmarladık, der.

Köroğlu atını mahmuzlar ve gidiyordu bir büyük güzeller geziniyorlardı, çiçek topluyordular, baharın güzel zamanı, kimdi bunlar, bunların bir tanesi Hasan Paşa'nın nişanlısı Menzil sultanı, Menzil Hanım. Köroğlu su isteme bahanesiyle güzellerin yanına yanaştı,

Kulaklarım sağır yavrum bana bir su verin.

Onlar yanaştıkça o kulağım sağır dedi, tam Menzil Hanıma yanaşmıştı ki efendim nasıl kolundan tutar tutmaz Köroğlu Kırat'ın terkisine atar ve bir türküsünde der ki,

Köroğlu'yum Çamlıbel'de oturdum

Her arzumu muradıma yetirdim

Nerde güzel varsa aldım getirdim

Güzellerde arzumanım kalmadı, demiş.

Canım nerde olacaksın sen yaşamak bu yani [*burada dinleyicilerden birine cevap veriyor*].

Sevgili cemaat, bu Menzil Hanım ağlıyordu amma Köroğlu'nun şeklinden de korkuyordu. Efendim iri başlı bir adam, eli ayağı böyle odun gibi bıyıklı saçlı heybetli bir adam. Ağlama diyordu. Derler ki üstatlarımız, Silistre'nin askeri arkasına takıldı, bir akşamüzeri Köroğlu Kırat'ı mahmuzladı tavşan tepelerine yokuşa çıkıyordu ama ulan Kırat sen böyle muhannet değilsin sene ne oldu Kırat beni menziline yetiştir diyordu adam türkü söylüyordu Kırat'a, ocağın delinsin bir de geri döndü ki ne dönsün Menzil'in saçları Kırat'ın arka ayağına dolaşmış, kılıcıyla örüğünü keser, at hareket eder, tavşan tepesine çıkmıştı Köroğlu, çadırını kurmuştu, Menzil'e kahve pişirmeyi emretmişti, kadıncağız nazik, ağlıyor, ne diyor biliyor

musunuz Köroğlu: “Sen ağlama kömür gözlü güzelim/ Bura ağlamanın yeri değildir/ Seni vatanından çekip götürüren/ Elbet er kişidir garı değildir.”

Böyle der canım. Yiğit böyle konuşur yav: “Seni vatanından çekip götürüren/ Elbet er kişidir garı değildir.” “Köroğlu'yum bu yerlerde ir etmek/ Geceyi gece gündüzümü gün etmek/ Kargı kamışınnan kaburga sökmek/ O da her igidin kârı değildir, diyor.

-Sen beni kime götürürsen?

-Seni çok güzel birisi var var, ona götürirem, benim oğlum.

-Kimdir?

-Ayvaz.

Kadını biraz teselli ediyordu amma, akşam güneş aşıyordu, turnalar uçuyordu.

-Ulan turnalar ben altı yedi aydan beri Çamlıbel'den ayrırım, onlardan da bir tanesi sormadı ki acaba bu adam nerde kaldı, öldü mü sağ mı, neyse dedim ya hele şu turnalar siz Türkiye'den taraf gelirsiniz ben sizden bir şeyler sorayım. Bakalım ne der?

Söyle Köroğlu, söylesin Nuri Çırağı, Allah hepinizi var etsin:

*Hey hey gökte uçan telli turnam*

*Gökte uçan telli turnam*

*Ah bizim beyler yerinde mi*

*Türlü tevür cenge giren*

*Türlü tevür cenge giren*

*Demircioğlu yerinde mi*

*Leyli leyli leyli leyli leyli leyli*

*Leyli leyli leyli leyli leyli leyli*

*Demircioğlu yerinde mi*

*Hey hey sohbet ile saz eyleyen*

*Sohbet ile saz eyleyen*

*Her türlü avaz eyleyen*

*Meclislerde naz eyleyen*

*Her mecliste naz eyleyen  
Han Ayvaz'ım yerinde mi  
Oğul oğul oğul oğul oğul oğul  
oğul oğul oğul oğul oğul oğul  
Han Ayvaz'ım yerinde mi*

*Hey hey yalan koç Köroğlu'm yalan  
Yalan koç Köroğlu'm yalan  
Ülkelere saldım talan  
Yarı gecede hatrim alan  
Her gecede hatrim alan  
Telli Nigâr yerinde mi  
Ömrüm ömrüm ömrüm ömrüm ömrüm  
Ömrüm ömrüm ömrüm ömrüm ömrüm  
Telli Nigâr yerinde mi*

Yalan koç Köroğlu'm yalan/Ülkelere saldım talan/ Yarı gecede hatrim alan/Telli Nigâr yerinde mi? Bu ne enteresan bir düşünce ne enterasan bir duygu. Sevgili dostlar Köroğlu türküsünü söylemişti, akşam olmuştu, Hasan Paşa'nın askeri etrafını sarmıştı amma Köroğlu bunlarla teker teker savaş ediyordu, yaralanıyordu. Yedi gün savaş ettikten sonra, efendim Çamlıbel'den keleşler yetiştiler, Köroğlu'nu kurtardılar, Hasan Paşa'nın nişanlısını da geri verdiler ve onlar ordan geldiler.

Bu hikâyeyi dinleyen çoktur, demeyin ki böyle şey, ben üstünden geçtim çünkü vakit böyle müsaade ediyor.